

POSTANOWIENIE

Dnia 10 stycznia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogusław Cudowski

w sprawie z powództwa I. C.

przeciwko P. w G.

o przywrócenie do pracy i wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 10 stycznia 2017 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego w G.
z dnia 9 lipca 2015 r., sygn. akt VII Pa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w G. wyrokiem z 9 lipca 2015 r. oddalił apelację powódki od wyroku Sądu Rejonowego w G. z 9 lutego 2015 r. oddalającego powództwo o przywrócenie do pracy oraz wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia.

Powódka zaskarżyła wyrok Sądu Okręgowego w całości. Zarzucono naruszenie prawa materialnego, to jest: (-) błędną wykładnię art. 9 § 1 k.p. w zw. z art. 30 § 1 ust. 2, § 3 i 4 k.p., art. 32 oraz 45 k.p. w zw. z § 43 ust. 3 pkt 9 lit. a, § 33 ust. 2 pkt 3 oraz § 44 ust. 1 i 2 Statutu P. i przyjęcie, że do zwolnienia dyrektora okręgowego oddziału okręgowego P. potrzebna jest uchwała zarządu okręgowego, która może być podjęta przed wystąpieniem przez ten zarząd o zgodę dyrektora generalnego na zwolnienie dyrektora okręgowego, podczas gdy prawidłowa wykładnia tej normy skutkowałaby przyjęciem, że wymogiem niezbędnym do

wypowiedzenia umowy o pracę dyrektorowi oddziału okręgowego P. jest uchwała zarządu okręgowego podjęta po uzyskaniu zgody dyrektora generalnego P.; względnie poprzez przyjęcie, że zachowany został pozaustawowy tryb umożliwiający wypowiedzenie powódce umowy o pracę w sytuacji, gdy zgoda Dyrektora Generalnego na zwolnienie powódki jeszcze do adresatów nie dotarła (zgoda doręczono 15 stycznia 2013 r., tj. 11 dni po wręczeniu powódce wypowiedzenia); (-) niewłaściwe zastosowanie art. 30 § 4 oraz art. 45 § 1 i 2 k.p. poprzez uznanie, że uzasadnienie wypowiedzenia umowy o pracę wręzonego powódce było na tyle konkretne i zrozumiałe dla powódki, że należy uznać je za skuteczne, podczas gdy rzeczywiste, skonkretyzowane zarzuty zostały przez stronę pozwaną sformułowane dopiero na etapie procesu. Ponadto, zarzucono naruszenie przepisów postępowania poprzez naruszenia art. 207 § 6 k.p.c., co spowodowało naruszenie prawa powódki do obrony swych praw, poprzez dopuszczenie w toku procesu szeregu dowodów zgłoszonych poza rozprawą bez ich doręczenia pełnomocnikowi powódki, w połączeniu z uniemożliwieniem powódce powołania na ówczesnym etapie dowodów na okoliczności przeciwne, pomimo, iż nie mogły być one powołane wcześniej, ponieważ powódce nie były przed przeprowadzeniem tych dowodów znane dodatkowe zarzuty formułowane w stosunku do niej przez pozwaną.

W ocenie skarżącej skarga kasacyjna powinna zostać przyjęta do rozpoznania ze względu na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego oraz potrzebę wykładni przepisów prawa skutkujących rozbieżnościami w orzecznictwie sądów.

Zagadnienie prawne dotyczy wykładni § 43 ust. 3 pkt 9 lit. a, § 33 ust. 2 pkt 3 oraz § 44 ust. 1 i 2 Statutu P. zatwierdzonego Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 20 września 2011 r. na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 16 listopada 1964 r. o P.. Sądy orzekające w sprawie błędnie – zdaniem skarżącej – zrekonstruowały na podstawie tych przepisów normę mającą zastosowanie w sprawie. Postanowienie § 44 ust. 2 Statutu stanowi, że „Prezesi okręgowi zatrudniają i zwalniają dyrektorów okręgowych na podstawie uchwał zarządów okręgów, po uzyskaniu zgody Dyrektora Generalnego”. W tej sprawie Sądy obu instancji przyjęły, że procedura konsultacyjna w zakresie zwolnienia dyrektora

okręgowego wygląda w sposób następujący: 1. podjęcie przez zarząd okręgowy uchwały w przedmiocie zwolnienia dyrektora, 2. uzyskanie zgody dyrektora generalnego na zwolnienie, 3. „realizacja” zwolnienia przez prezesa okręgowego, który ma zdecydować o tym, w jaki sposób rozwiązać umowę o pracę. Zdaniem skarżącej takiej interpretacji sprzeciwia się zarówno literalne brzmienie przywołanych przepisów jak i ich wykładnia systemowa oraz celowościowa. Według skarżącej prawidłowa interpretacja statutu P. prowadzi do wniosku, że pierwszym krokiem procedury konsultacyjnej jest wystąpienie z wnioskiem o zgodę do dyrektora generalnego na podjęcie uchwały przez zarząd okręgowy, dopiero prawidłowo udzielna zgoda stanowi podstawę do podjęcia uchwały o rozwiązaniu z dyrektorem stosunku pracy. W związku z tym, zdaniem skarżącej, wymogiem niezbędnym do wypowiedzenia umowy o pracę dyrektorowi oddziału okręgowego P. jest uchwała zarządu okręgowego podjęta po uzyskaniu zgody dyrektora generalnego P..

Wskazując na potrzebę przyjęcia skargi kasacyjnej ze względu na rozbieżności w orzecznictwie, skarżąca wskazała na art. 30 § 4 oraz 45 § 1 k.p. w kontekście tego, co można uznać za okoliczności uzasadniające wypowiedzenie umowy o pracę. Przywołując wypowiedzi z orzecznictwa, argumentowała, że rozumienie w orzecznictwie Sądu Najwyższego tego co jest konkretną przyczyną uzasadniającą wypowiedzenie umowy o pracę w dacie dotarcia oświadczenia o wypowiedzeniu do adresata versus kiedy mamy do czynienia z sytuacją, w której brak konkretnych przyczyn jest „naprawiany” na etapie procesu poprzez nieznane w dacie składania wypowiedzenia dowody w dalszym ciągu wywołuje rozbieżności w orzecznictwie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, względnie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeśli zachodzi nieważność postępowania lub jeśli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Jednocześnie należy podkreślić, że Sąd Najwyższy, jako sąd kasacyjny nie jest sądem powszechnym trzeciej instancji, a skarga kasacyjna nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego. Tym samym zwykła wykładnia oraz stosowanie prawa w określonej sprawie nie stanowią przesłanki przedsądu z art. 398⁹ § 1 k.p.c., w przeciwnym razie skarga kasacyjna nie miałaby granic i byłaby zwykłym środkiem odwoławczym (por. postanowienie SN z 16 marca 2009 r., III UK 91/08, LEX nr 707910).

Skarżąca wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej uzasadnia występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego oraz potrzebą wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie.

Zagadnienie prawne, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., jest to zagadnienie, które wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego lub uregulowaniem prawnym, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Przy czym rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego nie może się sprowadzać do odpowiedzi na zarzuty skarżącej skierowane pod adresem zaskarżonego orzeczenia ani też do odpowiedzi na wątpliwości skarżącej, które można wyjaśnić za pomocą obowiązujących reguł wykładni bądź w drodze prostego zastosowania przepisów (por. postanowienie SN z 16 maja 2008 r., I UK 16/08, LEX nr 818572).

W ocenie Sądu Najwyższego problem prawny przedstawiony we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest istotny, ponieważ postanowienia statutu P., cytowane przez skarżącą, nie wywołują wątpliwości, których nie można byłoby wyjaśnić w drodze zastosowania obowiązujących reguł wykładni.

Jeżeli chodzi o potrzebę wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, to powołanie się na tę przesłankę przesądu wymaga wykazania przez skarżącą, że na podstawie tych samych przepisów prawnych w różnych sprawach tego samego rodzaju podejmowane są rozbieżne rozstrzygnięcia sądowe, które nie znajdują przekonującego uzasadnienia w różnicach wynikających z ustaleń sądu dotyczących okoliczności faktycznych lub

prawnych w tych sprawach; konieczne jest opisanie tych wątpliwości lub rozbieżności, wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a nadto przedstawienie przez skarżącą własnej propozycji interpretacyjnej (por. postanowienie SN z 26 maja 2010 r., II PK 55/10, LEX nr 1663558 oraz powołane tam orzeczenia).

Wniosek skarżącej nie spełnia powyższych wymogów. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wielokrotnie podkreślano, że naruszenie art. 30 § 4 k.p. ma miejsce wówczas, gdy pracodawca w ogóle nie wskazuje przyczyny wypowiedzenia lub gdy jest ona niedostatecznie konkretna, a przez to niezrozumiała dla pracownika i nieweryfikowalna; przyjmuje się również, że nieprecyzyjne wskazanie przez pracodawcę przyczyny wypowiedzenia nie narusza art. 30 § 4 k.p., jeżeli w okolicznościach danej sprawy, z uwzględnieniem informacji podanych pracownikowi przez pracodawcę w inny sposób, stanowi to dostateczne sprecyzowanie tej przyczyny (por. przykładowo wyrok SN 2 września 1998 r., I PKN 271/98, OSNAPiUS 1999 nr 18, poz. 577; czy wyrok SN z 20 stycznia 2015 r., I PK 140/14, LEX nr 1653739). Taki kierunek wykładni art. 30 § 4 k.p. jest utrwalony w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Z powyższego wynika, że twierdzenie o istnieniu rozbieżności co do wykładni art. 30 § 4 k.p. powinno opierać się na analizie porównawczej rzekomo rozbieżnych wyroków, obejmującej również porównanie okoliczności faktycznych poszczególnych spraw – w szczególności w zakresie ustaleń, jakie informacje i w jakim zakresie zostały ujawnione w treści oświadczenia o wypowiedzeniu umowy o pracę oraz jakie informacje pracodawca przekazał pracownikowi w inny sposób. Skarżąca twierdzenie o istnieniu rozbieżności w orzecznictwie sformułowała bez dokonania takiej analizy. Tym samym nie wykazała rozbieżności w orzecznictwie sądów uzasadniających potrzebę dokonania wykładni ww. przepisów prawnych. Lektura uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej prowadzi, ponadto, do wniosku, że rzeczywistym przedmiotem wątpliwości skarżącej nie jest wykładnia art. 30 § 4 k.p. w zakresie wymogu skonkretyzowania przyczyny wypowiedzenia, ale możliwość dowodzenia przez pracodawcę istnienia uzasadnionej przyczyn wypowiedzenia za pomocą dowodów, które powstałe po złożeniu wypowiedzenia, a które potwierdziły okoliczności

wskazane w wypowiedzeniu. W tym zakresie skarżąca nie wykazała jednak rozbieżności w orzecznictwie sądów.

Z tych powodów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzeczono jak w sentencji.